

Carpa o.ox. (Sudamerica.)

Бу нэдэглэр бэлгэвийн онгогуу орооруу баянгыгара мэдлэгийг, агах тагнаһыг тэглэж, бүрүүсөөлэри ороорууга уюулжырыһыгара маастар-малтаастыг бирдмилэр, уопуттаргытай үлэһиниллэр. Бу хайаахаларга үлэжэчиглэржэ консултанцилар, мэдлэһыгара элгитэтиг бирэжэ "Торьчай дэгий" төрлөһнэ. Муус устар 6 күнүлэр "Бэлгэвийн өгөөж" хайчгаһыгуу туруу, сайдар кэскилэ" дэжэ тематэ тулгуурж огуул буолла. "Илэнгэр" улдуустар баянгыг гарискоһера, мэдлэһыгара консултанци, баянгыгара-дэжэбэһыгара мэдлэһыгара.

Улуус даһалатын муһнах-тыр савалатыр буолбут тогурук астулга улуус даһалатын баһылытын сорарнай боттуруостарга салбыааччы Апатийи Саргыдак, Илан улуусту предпринимательрин аспандарын председател Иван Кычан, улуус даһалатын экономикай сайдылга управленин начальнига Таисия Брылева, Чурапчытааҕы Дьырыстаах булуу киниги директора Софрон Осипов, Чурапчы улуунун предпринимательрин обществнай советын председател Евгений Санжеева, Чурапчы улуунун предпринимательст

«Дьулуруйаана» институтунгарэ

зоны ойбоолун эдийн засгийн салдмалч-
лыгта Сэргэлэна Атласова, Чу-
ралчы, Мэнго-Хангалас, Таатга
улууһун предпринимателлэрэ, о
д а кыттылалар.

Улууһа бытовое өйөнөн хаачыһы билигин туругун туһунан Анатолий Саргыдаев иһитинэргэ олоҕо.

Мугудай ирхисийнхөтөн бй-
товой хаагчйиыи кэовин салй-
аачыта Ыгтерина Захарова
үлэтин бийлөөвэрдэ Кэи үлэ-
тин 2009 сыйлаажэ Чурагчы-
таары үлэин хаагчйиыи кэи-
вэлэтин "Кризис үлэтин програм-
мэ" дээрээн үл-харчы ылан
саглаабыт. "Ханхык хайысханан
сайдарбар эрдэтин саварбах
тааһын суур. Иисэс дээрхдаах
булан ити субул түгүшүтүн.

"Арчы" үрөстөр кичиге курстарга үөрөтөтүм. 7х8 метр изинээх даяз тутунум. Бойгоной өнөнгөн хааччылыгы кичине тармактыбыт. Араас өңүлөрү—муус, жастыбын-тигизер тийиз өңөрбүт. Сана предприниматель буолан үлэни садалааччыларга бастаан үлүлээн-хамсаан кыагы ылап баран, үлүлэти ыларга субсидиям этэ. Ити дьону үлүлэтэргэ, хаммаһы төлөлөргө эрилизээх буолдусам,— дийтэ.

Мэнэ-Хангалас Павловский институттэн "Дуулурууаана" бэлтгэвэй өнгөнөн хангачийны хөөнөн салгайаачыта Татяна Иванова үлэтин билһинээрлгити улахан сэнээривнэн истивнэна. Кивилэр кивнээрин ууралта элбөх иэци-видуальнай предприниматель кыт-тыһан үлэ-лииллэрэ збит Бас-таан үлэ-лииллэри-гэр иста-новот бэй-лэрин мас-сынаала-рынаа сааранаа быттар-Дьиз арен-датын, элэ-

талабруун талаабууттар Сэлбиа ахлахтарьгар туран, үлгэсэн-харьцанан барьбгтар Нэнислж салалтаа юмвилэргэ мэддн комалелар, өлүүр Олжрудук 2010 сэлбиажа днэ тутан бнзбгттар Куян нис бары үлэлэринэн, тнжс сулуус-патынан, тнбэр-таһар үлэлэринэн, банкетнай салалмар жнртэ-тнжнэн, о д а дырлалалар. Иннжк бнлалынара юмж: Ижс этжэ тэж днэ туттарыахтаахтар, произвждтваларын кнзнтнхтэ-хтэр. Итнжн үлэлэлэрин таһынан огорж таһарыг бнрд-дуусуялалын атынлалар мнжнлнлн аһахттар

Иван Кызоси Мэнгэ-Хангалас
улуунутар предпринимателлэр

хайдах үлдэвчиллэрийн хэсэгтээ. Улсуудад 1600-ийнхүдэдирхөөсөөтөл баар эгит. 2009 сылаахад ассоциацийн тэрийнхөөтөр Кини сылаа-сорууд улсууд, республика салалтын хыгартыр предпринимательство сайдылтын ботууруустарыг үлдэвчиин буоларын бэлиттээтэ. Юристаахтар соруудта олохуран үлдэвчинтэ, бэйлэлэрийн интэриестэрийн кинускээгиттэ үлдэх кэмөлөөх. Араас талыннах бэлалтала-рыр тэрийлэллэр. Итинээ кэрдехе маастарыстыба, талым үрдээн иһэр эгит. Икин эгит улустар экономическай форумнарын тэрийн нышпыгтар. Улсууд баһылын бэйлэба буоларыгтан хас биридир кандидатты кытары көрсөн кэжжипиттэр, предпринимательствоты сайынарныта туох бэланнахтарын бэлалтасыгтар. Үп-харчы булуутугар бизнес-бэлалтыр, туснах докумоннары огорууга ассоциация кэмөлөөһөр. Салты кини бийиги улуска предпринимателлэр ассоциацияларын тэрийлэлтэ сүбэлээтэ. Итинээ тустуһунан салааларын тэрийлэ-бит холбохунтар кыһын биергэ үлдэвчлэрийн эгит.

Бадмагийн Санжеева улууска
предприимательство сайдтай
сарлагынхны бичлээнээр.
Ийн энэр улуустар предприиматель
хөдөөн ассоциация
төртөлхөр наадаварын бэлэ-
тэтэ. Ийнхү салааачхын
Илан Кызын буалрын ётуурга
түмхүн үлхилэргэ хынрга.

Бу күн эбилеттин кези. Айыы-
дан» сыйыалыг кыялыгэр басы-
талса, конкурстар булуңулар Паро-
хмалардыр конкурстарылар ба-
рыга 10 маастар кылыына. Баста-
кы мизестин Чурапчыттан "Ли-
нас" парохмаларскай үлүһүгэ
Валентина Адамскай ылла, иһөөс
Таатта улууһуттан индивиду-
альнай предприниматель. Свет-
лана Егоровна ылла, үһүсү Чу-
рапчыттан "Локон" парохмалар-
скай үлүһүгэ Пеллаге Павлова
таарыста. Иккэннэллэр конкур-
старыгар 20 күнн кылыытыг-
тан Мэҥэ-Хаҥаластан Лиана
Ильяна бастаата, иһөөс Чурап-
чыттан Любовь Захарова, үһүс

А.И. Кривошапкина

Чурагчыттан Альбина Дыгичов-
ская бүтүмдүр.

Чураглитаады дярлэстаах буолуу кэээ тэрийбт бэһэм энэнэн хаччыһаага "Бастыл бизнес-бэһан" конкурса бэһи кыһына Килилэртэн үс бастыһа бэйэлэрин үтэлэрин тэрийэллэртэр 58800 салк сертификат түтэрэһыһа.

Үерүүдээр даахалта парикмахер Альбина Ивановна Кривошапина онортой бөртөгдсөмүрэн сүендэ танааран кордоруу бухилла Маны "Хогугуулус" республикатаагай телесинийсай күрэх сайааччыта Татьяна Голенева нилсөн-сайлаан ыалта. Чурагчын улуунугар бөлсөөй өнгөү оноругута эр сын таһаарыынактык үлэһэбэт парикмахер Альбина Кривошапина, икхэннэн Мария Старостинагай улуус даахалтаатын, улуус Муныааран бочуотугай грамотата, Ирина Никифоровагай улуус даахалтаатын Махтал суруга, Татьяна Голеневагай Чурагчын нэбилэһити даахалтаатын грамотата, бэлэктэр туттарылыннар.

Ити курдук Чурапчы улууһугар бытовкой өгөнөн хэаччыбыы наһаа элэ тэрээһиннээхтэс ыһытыллына.

«CO» корр

Ким да цмнцллубат, тцох да цмнцллубат!

СЭРИИ СЫЛЛАРЫН ОҢОЛОРУТАР

Ард дайду улду сэрийгээр Чу-
ралын улуугуутан 2124 киши хомуур-
га хайдын барьгын 1400 -гээр
хырганын толоснууг хаалыгтара,
967 киши эрчинин калэн айаалх олох
туугуутар үлэмбхитэрэ 1941 сун-
дан чуолбайдаанын 2444 үөр-
нөр савсвах ор барьгтара 2072
үөрчин хайлыгтара 346 ор
араас бирчиннээрин үөрчин
хайлыгтара. Куран дайлар
хүнээр үгүстэр төрөшүтэрин кы-
тары үрэхтэргэ тахсан огтоон-хэс-
тан, сүүлү кэсгитэр кэмилэспүтэр.
Салпын сүт-кураан сатмылын Кэб-

эий, Эдыгэн, Вулун оройуоннары-
гар көһөрүлүүгүз барыгытара. Итин-
э тулайлах, тулайлах ангардах 960
үөрөнчүгү хабыллыгыта. Дойдугу
хаалгыттар улахан дьону кытары
тегнэ ырахан үлгү сындыгытара.
Сэрин тулайлах орлорун дымгытара
уустук, олохторо ырахан этэ. Сэби-
скэй былаас кышынныгынан улаатан
киш-хара буолбуттара, дойдулара
сайдарын туһутар иүүстөрө кыба-
рыллан үлээбигитэре-хамсаабыттар.

Билгийн Чурагчы улуунутар 420-чэ сэрии сүүлхын орлого бааллар.

БОЛДОМТОНУ

Муус устар 7 күнүгүр РФКП Чурапчытаары райкомун тарийиинионин "Сэриин сыйларын ордунун" туһунан учредительный съезд уураадын олох-то киллериин тэрээниин муһаах бу-олиа. Итиннэ дахкыааты РФКП рес-комун чилинэ, партия Чурапчы-таары райкомун бастагы секретара Семён Нисолгин оородо.

Москва куоралына буюлбут "Сэрии сыылларын оҕолоро" дьин сьезка дакылааты Госдума депутаты, РФКП "олигизн Жорес Алферов оҕорбут. Итиннэ сэрии сыылларын оҕолорулар аналлаах статусу ыһылларылар туһаннаах учураах ыһыллыттар.

Болшургоо сүмнүүтэн тал элжит-
тэр сарим сүмнүүн ордулун пенсията
кыратын бэлэстээдэлэр, элбэтэргэ
туруорустулар "Сарим сүмнүүн ордо"
дизн анал бэлэ алохторулар баж
синаларын этгилэр Toгуе кыһыттан
састаалтаах сибитэ тэриичинэ. Пред-
седателчын В. Н. Дьячковская, сол-
буйааччылан С. Н. Карков талыны-
псылар. Муныах түмүгүтүн 7 дууныа-
ах уураах ыһылгына.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Улууһун туһутар тус бэйэн
кылааккын киллэр!

Эхитишбу дыт муус устар 16 күнүтэр булар
"Манчаары ооннуулар - Чурапчыга"
телемарфонга көхтөөхтүк кыстаргылытар
ынтырабыт, күүс - көмө буолуохтара диир
эронэбит. Телемарфон "Саха НКЖК олохтоох
фильмалар "Маарыскаан" телестудия нүгүт 18
чаастан салаалар 21 часка дытты ыттылар.

Күүндү Чурагчы улууһун Ытык - мааны дьоно - сэргэтэ, телемарафонга көхтөөхтүк кыттып, түмүсүнү тэрийишэ субаритин холбоон;

Улууc Саха Респу́бликатын XIX - с "Баһылай
Манчаары оонньууларын" тэрийэр комитетыта.

ЫНГЫРЫ

Чурагчы улуунун үөрэжн саламаттын үлэит-
эре баре биэр саманан 2013 сыта Чурагчы
улуунунар ыгытылар «Байылы Манчалары оини-
уларын» чөргөтиниз тутуулар ПЕ. Бараксаннэ а-
тынан Култура уонна салыалан гларктын фон-
датылар биэр күннөх хамнас кээмэйиниз матери-
аллал көмөнү оторобут.

Торжюбүт - үсэсэбит Чурагчыбыт чөпчүм сай-
дарыы туһугар бары биир дойдулаахтарбытын кэл-
уох кыахтанынан кэмелэбэр түтүтэр ыһыабыт!

Чурапчы улуусун үөрүүн
саята тата.

АРЫЛЫҢА

М.С. СЛЕПЦОВА,
волонтер-озеленитель, ландшафт-
сааһыааччыта, РФ норуотун
үөрэҕиринтин туйгуна, учууталлар
учууталлара.

М.С. СЛЕПЦОВА,
заслуженный деятель науки
и техники, РФ, Норильский
институт, ученым
участкам.

Хайыат бэчээккэ бэриллэр графика: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэрилиннэ: 16 ч 00 м. "Сага олох" редакционной-издательской холбоһукка 11.04.2012 с. офсетной бэчээтт. Адырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Көрл. Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хайыат нэдиэлэһэ үстэ: айтуорунньукка, чаппараз уонна субуотада тахсар.